

1. IDENTYFIKACJA PREPARATU/PRODUCENTA/DYSTRYBUTORA**1.1. Identyfikacja preparatu: GRAVIT 600 ŚRODEK OCHRONY KAROSERII MS****1.2. Zastosowanie:** Jednokomponentowe środki ochrony karoserii oparte na żywicach syntetycznych .**1.3. Identyfikacja Producenta/Dystrybutora:** NOVOL Sp. z o.o. Tel: (061) 810-98-00
ul. Żabikowska 7/9 Fax: (061) 810-98-09
62-052 Komorniki www.novol.pl
Tel. alarmowy: (061) 810-98-00**2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ****ZAGROŻENIE ZDROWIA:**

Produkt szkodliwy. Działa szkodliwie przez drogi oddechowe; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia. Działa drażniąco na skórę. Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą. Produkt szkodliwy na rozrodczość kategorii 3: Możliwe ryzyko szkodliwego działania na dziecko w łonie matki. Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia.

WŁASNOŚCI NIEBEZPIECZNE: Wysoce łatwopalna ciecz; unikać kontaktu z silnymi utleniaczami.**INNE:** Brak danych**3. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH**

nr indeksowy	Nazwa substancji	nr WE	nr CAS	Klasyfikacja substancji	Znakowanie substancji	Skład procentowy
601-021-00-3	Toluen	203-625-9	108-88-3	F; R11 Xn; R48/20,R65 Xi; R38, R67 Repr.kat.3 R63	F; Xn R 11-48/20-38-63-67 S: 36/37-46-62	10-20%
607-025-00-1	Octan butylu	204-658-1	123-86-4	R10 R66-67	R: 10-66-67 S: (2-)25	4-14%
607-022-00-5	Octan etylu	205-500-4	141-78-6	F; R11 Xi; R36 R 66 R 67	F; Xi R: 11-36-66-67 S:(2-)16-26-33	5-15%
650-015-00-7	Kalafonia	232-475-7	8050-09-7	R43	Xi R: 43 S: (2-)24-37	1-5%
649-388-00-9	Destylaty bogate w węglowodory C6 (ropa naftowa); Niskowrzęca benzyna – niespecyfikowana (zawiera < 0,1% mol.benzenu nr CAS: 71-43-2)	296-903-4	93165-19-6	F;R11 Xn; R65-48/20-62 Xi; R38 N; R51/53 Klasyfikacja z uwzględnieniem noty P	F, Xn; N R: 11-38-48/20-51/53-62-65 S: (2-)9-16-29-33-61-62	0-2.4%

4. PIERWSZA POMOC**OGÓLNE WSKAZÓWKI:**

Patrz punkt 11 Karty Charakterystyki.

DROGI ODDECHOWE:

Przenieść na świeże powietrze, w razie braku oddechu zastosować sztuczne oddychanie. Wezwać lekarza.

SKÓRA:

Zdjąć zabrudzoną odzież. Skażoną skórę zmyć dużą ilością letniej wody z mydłem przez około 15 min. gdy podrażnienie nie ustępuje skonsultować się z lekarzem.

OCZY:

Natychmiast przemyć dużą ilością wody przez minimum około 15 min, unikać silnego strumienia-niebezpieczeństwo uszkodzenia rogówki, skonsultować się z lekarzem.

UKŁAD POKARMOWY:

Nie powodować wymiotów (niebezpieczeństwo zachłyśnięcia). Przemyć usta wodą. Pomoc lekarska niezbędna.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU**SUBSTANCJE GAŚNICZE:**

Proszek, piana odporna na działanie alkoholi, dwutlenek węgla, mgła wodna.

SZCZEGÓLNE ZAGROŻENIA:

W przypadku pożaru może powstawać tlenek węgla.

WYPOSAŻENIE OCHRONNE:

Zespoły gaśnicze wyposażać w niezależną od powietrza z otoczenia ochronę dróg oddechowych i lekką odzież ochronną.

INNE INFORMACJE:

Chłodzić sąsiednie pojemniki rozpylając na nie wodę z bezpiecznej odległości.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA				
ŚRODKI OSTROŻNOŚCI ODNIESIONE DO OSÓB: Usunąć źródła zapłonu. Zapewnić dostateczną wentylację pomieszczenia. Unikać bezpośredniego kontaktu z uwalniającą się substancją. Unikać kontaktu ze skórą i oczami. Środki ochrony osobistej-punkt 8 Karty.				
ŚRODKI OCHRONY ŚRODOWISKA:	Zapobiegać przedostaniu się do kanalizacji, wód powierzchniowych, gruntowych oraz gleby. Przy dużych wyciekach teren obwałować.			
METODY ZBIERANIA:	Zlikwidować wyciek (zamknąć dopływ cieczy, uszczelnić), uszkodzone opakowania umieścić w opakowaniu awaryjnym, zebrać mechanicznie ciecz do opakowania awaryjnego. Przy małych ilościach zebrać uniwersalnym środkiem wiążącym (np. łyszczak, ziemia okrzemkowa, piasek). Postępowanie z odpadami - patrz punkt 13 Karty.			
7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE				
ZASADY POSŁUGIWANIA SIĘ:	Trzymać z dala od ciepła i źródeł ognia. Nie palić papierosów. Nie wdychać par. Unikać kontaktu ze skórą i oczami. Przedsięwziąć środki bezpieczeństwa przeciw wyładowaniom elektrostatycznym. Stosować w dobrze wentylowanym pomieszczeniu. Stosować środki ochrony osobistej – punkt 8 Karty.			
MAGAZYNOWANIE:	Przechowywać w szczelnie zamkniętych pojemnikach, w chłodnych, dobrze wentylowanych pomieszczeniach. Zakaz składowania w pobliżu dużej ilości nadlenków organicznych oraz innych silnych utleniaczy.			
SPECYFICZNE ZASTOSOWANIE:	Patrz karta techniczna wyrobu.			
8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ				
Stosowane środki ochrony osobistej powinny spełniać wymogi Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej Dz. U.2005 Nr 259, poz. 2173				
OCHRONA DRÓG ODDECHOWYCH:	Maska przeciwgazowa z pochłaniaczem typu A.			
OCHRONA RĄK:	Rękawice ochronne (np. z witonu, kauczuku nitylowego, polialkoholu winylowego).			
OCHRONA OCZU:	Okulary ochronne			
OCHRONA SKÓRY:	Odpowiednia odzież ochronna (tkaniny powleczone, impregnowane)			
STANOWISKO PRACY:	Odciągi miejscowe i wentylacja ogólna.			
Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy Dz. U. Nr 129, poz.844 z późniejszymi zmianami Dz. U. Nr 91, poz.811 z 2002r; tekst jednolity Dz. U. Nr 169, poz.1650 z 2003 r. z późniejszymi zmianami Dz. U. 2007 Nr49, poz. 330				
Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych Dz. U z 2005 roku Nr 11, poz. 86				
Badania lekarskie pracowników zgodnie z Kodeksem Pracy i wg. Rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzenia badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy Dz. U. Nr 69, poz. 332 z 1996 r. z późniejszymi zmianami Dz. U. Nr 159, poz.1057 z 1998r oraz Dz. U. Nr 37, poz. 451 z 2001r.				
Wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń wg Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 roku w sprawie Najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy Dz. U. Nr 217, poz.1833 z późniejszymi zmianami Dz.U. 2005 Nr 212, poz.1769 oraz Dz.U. 2007 Nr 161, poz. 1142:				
NUMER CAS	SUBSTANCJA	NDS (mg/m ³)	NDSCh (mg/m ³)	NDSP (mg/m ³)
123-86-4	Octan butylu	200	950	---
141-78-6	Octan etylu	200	600	---
108-88-3	Toluen	100	200	---
Monitoring wg Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005 roku w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy Dz. U. Nr 73, poz.645 z późniejszymi zmianami Dz.U.2007 nr 241, poz 1772				
PN-EN 482:2006 (U) Powietrze na stanowiskach pracy -- Ogólne wymagania dotyczące procedur pomiarów czynników chemicznych				
PN-EN-689: 2002. Powietrze na stanowiskach pracy – wytyczne oceny narażenia inhalacyjnego na czynniki chemiczne przez porównanie z wartościami dopuszczalnymi i strategią pomiarowa.				
PN Z-04008-7:2002Ochrona czystości powietrza. Pobieranie próbek. Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacji wyników.				
PN-78/Z-04119.01 Ochrona czystości powietrza -- Badania zawartości estrów kwasu octowego -- Oznaczanie octanów metylu, etylu, propylu, butylu i amylu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej z wzbogacaniem próbki..				
PN-78/Z-04115.01 Ochrona czystości powietrza -- Badania zawartości toluenu -- Oznaczanie toluenu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej.				
PN-89/Z-04023.02 Ochrona czystości powietrza -- Badania zawartości (w mieszaninach) szkodliwych substancji wydzielających się z wyrobów lakierowych nitrocelulozowych -- Oznaczanie acetonu, alkoholi: etylowego, n-butylowego, izobutylowego, etoksybutylowego, butoksyetylowego; octanów: etylu, n-butylu, etoksyetyl; toluenu i ksylenu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej.				

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

Stan fizyczny:	ciecz
Kolor:	czarny, szary, biały
Zapach:	ostry, przenikliwy
Temperatura wrzenia:	60-110°C
Temperatura topnienia:	-72°C
Temperatura zapłonu:	3°C
Temperatura samozapłonu:	300°C
Granice wybuchowości:	nie określono
Właściwości wybuchowe:	nie określono
Prężność par:	około 50 hPa
Gęstość:	około 1.2 g/cm ³ (20°C)
Rozpuszczalność w wodzie:	bardzo słaba
Współczynnik podziału n-oktanok/woda:	nie określono
Lepkość (reometr rotacyjny):	około 500-800 mPas

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

STABILNOŚĆ: Produkt stabilny w warunkach normalnych.

UNIKAĆ KONTAKTU MATERIAŁU Z: Środkami silnie utleniającymi, wysoką temperaturą.

NIEBEZPIECZNE PRODUKTY ROZKŁADU: W wyniku rozkładu termicznego powstaje tlenek węgla i inne toksyczne gazy.

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE (dane literaturowe)

Brak danych doświadczalnych dotyczących tego preparatu. Oceny dokonano na podstawie danych dotyczących składników niebezpiecznych wchodzących w skład preparatu.

TOKSYCZNOŚĆ: octan butylu:	LD ₅₀ (szczur, doustnie)	14000 mg/kg
	LC ₅₀ (szczur, inhalacja)	9660 mg/m ³ /8h
toluen:	LD ₅₀ (szczur, doustnie)	5000 mg/kg
	LC ₅₀ (szczur, inhalacja)	15320 mg/m ³ /4h

DZIAŁANIA DRAŻNIĄCE: Na skórę: drażni skórę i śluzówkę
Na oczy: działa drażniąco

OBJAWY ZATRUCIA: Bóle i zawroty głowy, zmęczenie, osłabienie mięśni, senność i w wyjątkowych przypadkach utrata przytomności. Połknięcie może spowodować podrażnienie przewodu pokarmowego, nudności, wymioty i biegunki.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE (dane literaturowe)

Brak danych doświadczalnych dotyczących tego preparatu. Oceny dokonano na podstawie danych dotyczących składników niebezpiecznych wchodzących w skład preparatu.

Octan butylu:	Numer w katalogu substancji zagrażających wodzie:	42
	Klasa zagrożenia wody:	1
Toluen:	Daphnia magna (rozwiłitka wielka)/EC50 (48godz.)	11 mg/l
	Ostra toksyczność dla ryb LC50 13mg/l/96 godz	
	Numer w katalogu substancji zagrażających wodzie:	194
	Klasa zagrożenia wody:	2

Wyrób o słabej rozpuszczalności w wodzie. Trzymać z dala od kanalizacji, wód powierzchniowych, gruntowych oraz gleby.

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI**ZALECENIA:**

Wyrób należy usuwać z uwzględnieniem odpowiednich, miejscowych i urzędowych przepisów.

POZOSTAŁOŚCI WYROBU:

Pozostałości wyrobu w opakowaniu należy starannie usunąć i pozostawić do całkowitego odparowania.

UWAGA: pozostałości odparowywać wyłącznie w dobrze wentylowanych pomieszczeniach z dala od wyrobów łatwopalnych.

Nie rozpylać nad otwartym płomieniem lub żarzącym się materiałem. Nie palić tytoniu.

OPAKOWANIE OCZYSZCZONE:

Starannie oczyszczone opakowanie nie jest odpadem szkodliwym.

Kod odpadu: 15 01 04

OPAKOWANIE CZĘŚCIOWO OPRÓŻNIONE:

Usuwać jak pozostałości wyrobu.

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

INFORMACJE OGÓLNE: Nie przewozić razem z materiałami klasy 1 (z wyłączeniem materiałów klasy 1.4S), oraz niektórymi materiałami klasy 4.1 i 5.2. Unikać bezpośredniego kontaktu w czasie przewozu z materiałami klasy 5.1 i 5.2. Nie używać otwartego ognia i nie palić.

ADR/RID: UN 1993 MATERIAŁ ZAPALNY CIEKŁY. I.N.O. (toluen),, 3, II.

Nr UN	Nazwa surowca	Nr rozpoznawczy zagrożenia	Wymagana nalepka ostrzegawcza	Kod klasyfikacyjny	Grupa pakowania
1993	MATERIAŁ ZAPALNY CIEKŁY. I.N.O. (toluen),	33	3	F1	II

IMDG- Code: MATERIAŁ ZAPALNY CIEKŁY. I.N.O (toluen),, klasa 3, UN 1993, PG II
EmS: F-E, S-E

ICAO/IATA: brak danych

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Karta Charakterystyki została opracowana na podstawie:

Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 roku o substancjach i preparatach chemicznych Dz.U.Nr 11, poz.84 z późniejszymi zmianami Dz.U.2006 Nr 120, poz. 826– tekst ujednolicony

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 roku w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem Dz.U.Nr 201, poz.1674 (punkt 2)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 roku w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych Dz.U.Nr 171, poz.1666 (punkt 2) z późniejszymi zmianami Dz.U. 2004 Nr 243, poz.2440 , Dz.U. 2007 Nr 174, poz. 1222.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2007 roku w sprawie Karty charakterystyki Dz.U.2007 Nr 215, poz.1588

Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004 roku w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów Dz.U.Nr 168, poz.1762 z późniejszymi zmianami Dz. U. 2006 Nr 239, poz.1731, Dz.U. 2007 Nr 1, poz. 1, Dz.U. 2007 Nr 116, poz.806

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 grudnia 2004r. w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy Dz. U. 2004 Nr 280, poz.2771 z późniejszymi zmianami Dz. U. 2005 Nr 160, poz. 1356

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 roku w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych Dz.U.Nr 173, poz.1679 z późniejszymi zmianami Dz.U. 2004r. Nr 260, poz.2595

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 roku w sprawie katalogu odpadów Dz. U.Nr 112, poz.1206 (pkt 13)

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 roku w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy Dz. U. Nr 217, poz.1833 z późniejszymi zmianami Dz.U. 2005 Nr 212, poz.1769 oraz Dz.U. 2007 Nr 161, poz. 1142

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005 roku w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla Zdrowia w środowisku pracy Dz.U. Nr 73, poz.645 z późniejszymi zmianami Dz.U.2007 nr 241, poz 1772 (punkt 8)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych Dz.U. 2005 Nr 11, poz.86 (punkt 8)

Oświadczenie Rządowe z dnia 23 marca 2007 roku w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych, sporządzona w Genewie dnia 30 września 1957r.

Dz. U. 2007 Nr 99, poz. 667 załącznik: Umowa Europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych. ADR 2007-2009 (punkt 14), IMDG Code 2006 Edition (punkt 14)

Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 136 z dnia 29 maja 2007r.

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH cd.

ZAWIERA:	toluen	
ZNAKI:		
SYMBOL:	Xn	Szkodliwy.
	F	Wysocje łatwopalny.
ZWROTY RYZYKA:	R11	Produkt wysocje łatwopalny.
	R48/20	Działa szkodliwie przez drogi oddechowe; stwarza powazne zagrozenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia.
	R38	Działa drażniaco na skóre.
	R43	Może powodowac uczulenie w kontakcie ze skóra.
	R63	Możliwe ryzyko szkodliwego działania na dziecko w łonie matki
	R65	Działa szkodliwie; może powodowac uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia.
ZWROTY BEZPIECZEŃSTWA:	S(2-)	Chronić przed dziećmi
	S 16	Nie przechowywac w pobliżu źródeł ognia-nie palić tytoniu.
	S23	Nie wdychać pary/rozpylonej cieczy.
	S36/37/39	Nosić odpowiednią odzież ochronną, odpowiednie rękawice ochronne i okulary lub ochronę twarzy.
	S38	W przypadku niedostatecznej wentylacji stosowac odpowiednie indywidualne środki ochrony dróg oddechowych.
	S62	W razie połknięcia nie wywoływac wymiotów: niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza i pokazac opakowanie lub etykietę.

16. INNE INFORMACJE

Opakowanie jest zaopatrzony w znak wyczuwalny dotykiem; Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 kwietnia 2004 w sprawie substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, których opakowania zaopatruje się w zamknięcia utrudniające otwarcie przez dzieci i w wyczuwalne dotykiem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie Dz.U.Nr 128, poz.1348.

Znaczenie zwrotów R wymienionych w punkcie 2 i 3 Karty:

R11 Produkt wysocje łatwopalny

R48/20 Działa szkodliwie przez drogi oddechowe; stwarza powazne zagrozenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia;

R36Działa drażniaco na oczy

R38 Działa drażniaco na skóre

R43 Może powodowac uczulenie w kontakcie ze skóra

R62 Możliwe ryzyko upośledzenia płodności

R63 Możliwe ryzyko szkodliwego działania na dziecko w łonie matki

R65 Działa szkodliwie; może powodowac uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia

R66 Powtarzające narażenie może powodowac wysuszenie lub pęknięcie skóry

R67 Pary mogą wywoływac uczucie senności i zawroty głowy.

Informacje oparte są na naszym aktualnym stanie wiedzy. Dokument ten nie stanowi gwarancji dla charakterystyki produktu.

Wydawca: NOVOL Sp. z o.o.

Informacji udziela: Laboratorium Badawczo Rozwojowe; tel. +48 61 810 99 09